

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI'NA

Türkiye’de bireysel silahlanmanın artış göstermesi ve silah satışlarının artması yaşam hakkına yönelik ağır neticeleri olan bir husus olup - örneklerine ne yazık ki son zamanlarda tanıklık ettiğimiz- bireysel silahlanmanın artışıındaki neden ve sonuç ilişkilerinin araştırılması, cezasızlık politikalarına son verilmesi ve bireysel silahlanmanın engellenmesine yönelik çalışmalar yürütülmesi amacı ile Anayasa’nın 98. ve İçtüzüğü’nün 104 ve 105. maddeleri gereğince Meclis Araştırması açılmasını arz ve talep ederiz. 21.04.2026

Meral DANIŞ BEŞTAŞ

Erzurum Milletvekili

GEREKÇE

Yaşam hakkı en temel insan hakkıdır. Ancak son yıllarda Türkiye’de artan bireysel silahlanma, özellikle çocuklar ve gençler açısından telafisi mümkün olmayan sonuçlar doğurmaktadır. Bireysel silahlanmanın yaygınlaşması; okullar gibi güvenli olması gereken alanların dahi silahlı şiddetle karşı karşıya kalmasına neden olmaktadır.

Nitekim 14 Nisan 2026 tarihinde Siverek’te bir lisede, 15 Nisan 2026 tarihinde ise Kahramanmaraş’ta bir ortaokulda meydana gelen silahlı saldırılar sonucunda öğrenciler ve eğitim emekçileri hedef alınmış; bu olaylarda çok sayıda kişi yaralanmış ve yine ne yazık ki çoğu çocuk olmak üzere yaşamını yitirenler olmuştur. Bu saldırılar, okulların dahi silahlı şiddetten korunamadığını ve bireysel silahlanmanın ulaştığı tehlikeli boyutu açıkça ortaya koymaktadır. Bu tür olayların art arda yaşanması, meselenin münferit değil yapısal bir sorun olduğunun altını çizmektedir.

Bireysel silahlanmadaki artış; silah ediniminin kolaylaşması, denetim mekanizmalarının yetersizliği ve ruhsatlandırma süreçlerindeki sorunlarla doğrudan ilişkilidir. Özellikle internet üzerinden silah temininin kolaylaşması, bu süreci daha da hızlandırmakta; şiddetin eşiğini düşürerek en küçük anlaşmazlıklarda dahi silaha başvurulmasına zemin hazırlamaktadır.

Silah kullanımı yalnızca okul saldırıları ile sınırlı kalmamakta; çeşitli kalabalık etkinlikler sonrasında havaya ateş açılması gibi kontrolsüz davranışlar da ciddi can kayıplarına neden olmaktadır. Fakat ülke gündemine oturan okul saldırıları, meselenin ulaştığı kritik eşiği en çarpıcı biçimde ortaya koymaktadır.

Bireysel silahlanmaya ilişkin güncel ve bütüncül resmi verilerin bulunmaması ise sorunun boyutlarının tam olarak ortaya konulmasını engellemektedir. Buna rağmen sivil toplum kuruluşlarının çalışmaları, durumun vahametini gözler önüne sermektedir. Nitekim Umut Vakfı tarafından hazırlanan "Türkiye Silahlı Şiddet Haritası" raporlarına göre; her yıl binlerce silahlı şiddet olayı meydana gelmekte, bu olaylarda binlerce kişi hayatını kaybetmekte ve yaralanmaktadır. Söz konusu raporlar, bireysel silahlanmanın yaygınlığını ve özellikle ruhsatsız silahların ağırlığını ortaya koymaktadır.

Öte yandan, bu tür ağır sonuçlar doğuran silahlı şiddet olaylarına ilişkin etkili soruşturma yürütülmemesi, failerin çoğu zaman caydırıcı nitelikte yaptırımlarla karşılaşmaması ve denetim mekanizmalarının işletilmemesi, kamuoyunda cezasızlık algısını derinleştirmektedir. Bu durum, bireysel silahlanmayı dolaylı olarak teşvik eden bir zemine dönüşmekte; şiddetin sıradanlaşmasına yol açmaktadır. Okullarda yaşanan saldırılar başta olmak üzere, silahlı şiddet olaylarının ardından ortaya çıkan bu cezasızlık pratiği, yaşam hakkının korunması yükümlülüğünün yerine getirilmediğini göstermektedir.

Özellikle son yıllarda artan kadın cinayetleri, sağlık çalışanlarına ve avukatlara yönelik şiddet ile birlikte okullarda yaşanan silahlı saldırılar, bireysel silahlanmanın çok boyutlu bir toplumsal kriz haline geldiğini göstermektedir. Çocukların eğitim hakkı ile birlikte yaşam hakkının da tehdit altına girmesi, meselenin aciliyetini daha da artırmaktadır.

15 Temmuz sonrasında yapılan düzenlemelerle bazı meslek gruplarına tanınan silah taşıma yetkilerinin genişletilmesi ve denetim mekanizmalarının yeterince güçlendirilmemesi de bireysel silahlanma oranlarının artmasına zemin hazırlamıştır. Buna karşın, silah edinimi, ruhsatlandırma ve denetime ilişkin şeffaf ve erişilebilir bir veri altyapısının hâlen oluşturulmamış olması önemli bir eksikliklerdir.

Bu çerçevede; başta Siverek ve Kahramanmaraş'ta yaşanan okul saldırıları olmak üzere, okullarda meydana gelen silahlı şiddet olaylarının nedenlerinin ortaya çıkarılması, bireysel silahlanma ile ilişkilerinin incelenmesi, eğitim kurumlarının güvenliğinin sağlanmasına yönelik yapısal önlemlerin belirlenmesi ve mevcut mevzuatın bu doğrultuda yeniden düzenlenmesi zorunludur. Bununla birlikte internet üzerinden yapılan silah satışlarının etkin biçimde denetlenmesi, ruhsatlı ve ruhsatsız silahların kapsamlı şekilde tespit edilmesi ve cezasızlıkla mücadeleye yönelik etkili mekanizmaların kurulması gerekmektedir.

Bireysel silahlanmanın azaltılması; yalnızca suç oranlarını değil, aynı zamanda okullarda ve kamusal alanlarda güvenlik duygusunu güçlendirecek, çocukların ve gençlerin güvenli bir ortamda eğitim görmesini sağlayacaktır. Bu durum, toplumsal barış ve birlikte yaşama kültürünün korunması açısından da hayati önemdedir.

Bu itibarla, bireysel silahlanmanın ve buna bağlı olarak artan silahlı şiddet olaylarının—özellikle okullarda meydana gelen saldırıların—tüm boyutlarıyla araştırılması amacıyla Meclis araştırması açılması zaruri hale gelmiştir.

1	SÜMEYYE BOZ ÇAKI	MUŞ	
2	AYTEN KORDU	TUNCELİ	
3	SERHAT EREN	DİYARBAKIR	
4	DİLAN KUNT AYAN	ŞANLIURFA	
5	GÜLCAN KAÇMAZ SAYYİĞİT	VAN	
6	NEVROZ UYSAL ASLAN	ŞIRNAK	
7	ÖMER FARUK GERGERLİOĞLU	KOCAELİ	
8	ADALET KAYA	DİYARBAKIR	
9	VEZİR COŞKUN PARLAK	HAKKARİ	
10	ALİ BOZAN	MERSİN	
11	SALİHE AYDENİZ	MARDİN	
12	GÜLDEREN VARLI	VAN	
13	BERİTAN GÜNEŞ ALTIN	MARDİN	
14	BERDAN ÖZTÜRK	DİYARBAKIR	
15	ZEYNEP ODUNCU KUTEVİ	BATMAN	
16	CENGİZ ÇİÇEK	İSTANBUL	
17	MEHMET KAMAÇ	DİYARBAKIR	
18	SABAHAT ERDOĞAN SARITAŞ	SİİRT	
19	GEORGE ASLAN	MARDİN	
20	MEHMET ZEKİ İRMEZ	ŞIRNAK	